

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ БУГАРСКЕ О САРАДЊИ У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД ПРИРОДНИХ И ИЗАЗВАНИХ КАТАСТРОФА

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Владе Републике Србије и Владе Републике Бугарске о сарадњи у области заштите од природних и изазваних катастрофа, потписан у Београду, дана 25. јула 2019. године, у оригиналу на српском, бугарском и енглеском језику.

Члан 2.

Текст Споразума у оригиналу на српском језику гласи:

СПОРАЗУМ
ИЗМЕЂУ
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
И
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ БУГАРСКЕ
О
САРАДЊИ У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД ПРИРОДНИХ
И ИЗАЗВАНИХ КАТАСТРОФА

Влада Републике Србије и Влада Републике Бугарске (у даљем тексту: Стране);

Уверене у неопходност сарадње у циљу спречавања и ублажавања последица природних и изазваних катастрофа (у даљем тексту: катастрофе);

С обзиром на потписане међународне споразуме;

Уважавајући напоре Уједињених нација у области спречавања катастрофа и ублажавања последица, као и главне међународне акте усвојене у овој области;

Имајући у виду Механизам цивилне заштите Европске уније и његов допринос развоју капацитета за брзо и ефективно реаговање;

Истичући да им је познато да су последњих година природне и изазване катастрофе све учесталије и озбиљније;

Посвећене неговању и развоју сарадње у случају катастрофа између две Стране уз поштовање својих националних прописа;

договориле су се о следећем:

Члан 1.

Предмет Споразума

Овај споразум успоставља општи оквир сарадње између Страна у области спречавања, припремљености и реаговања на катастрофе, као и услове и процедуре пружања помоћи посредством расположивих ресурса, у случају катастрофа на територији било које од њих.

Члан 2.

Дефиниције

У сврху овог споразума:

1. **„Катастрофа“** је догађај или низ догађаја који су наступили као последица природних појава, инцидентата, акцидентата или других ванредних околности, који величином, интензитетом и неочекиваномшћу угрожава здравље и животе великог броја људи, материјална добра и животну средину, а чији се настанак може спречити или отклонити само предузимањем потребних мера или ангажовањем специјализованих служби и коришћењем посебних средстава;

2. **„Страна која тражи помоћ“** је Страна која у случају катастрофе шаље захтев за пружање помоћи другој Страни;

3. **„Страна која пружа помоћ“** је Страна која одговара на захтев за пружање помоћи и пружа помоћ Страни која тражи помоћ;

4. **„Транзитна држава“** је држава Стране преко чије територије треба да прођу спасилачке екипе и појединачни експерти који учествују у активностима пружања помоћи заједно са заштитном, спасилачком и другом опремом за потребе треће државе;

5. **„Мере заштите“** су превентивне и заштитне мере или делатности предузете ради спречавања, ублажавања и отклањања опасности које угрожавају људске животе и ради очувања материјалних добара и животне средине;

6. **„Помоћ“** је скуп делатности спасилачких екипа и појединачних експерата Стране која пружа помоћ који су опремљени специјалном опремом и чији је задатак уклањање или ублажавање директних и индиректних последица катастрофе;

7. **„Спасилачке екипе и појединачни експерти“** који учествују у пружању помоћи су адекватно обучена и опремљена лица која не припадају војним структурама и која је Страна која пружа помоћ одредила за пружање помоћи;

8. **„Заштитна, спасилачка и друга опрема“** су укупна неопходна средства за заштиту и спасавање, укључујући техничку и другу опрему коју употребљавају спасилачке екипе или појединачни експерти приликом пружања помоћи као и средства логистичке подршке;

9. **„Хуманитарна помоћ“** су бесплатна материјална средства ослобођена плаћања царине која је Страна која пружа помоћ наменила за поделу становништву које је угрожено или погођено катастрофом у Страни која тражи помоћ;

10. **„Гранични органи“** су релевантни национални органи овлашћени да врше послове контроле прелажења границе, као што су гранична полиција, царина, гранична фитосанитарна инспекција, гранична ветеринарска инспекција, итд.

Члан 3.

Надлежни органи

(1) У складу са националним законодавством, Стране су именовале следеће надлежне органе за спровођење овог споразума:

- за Владу Републике Србије: Министарство унутрашњих послова – Сектор за ванредне ситуације;
- за Владу Републике Бугарске: Министарство унутрашњих послова – Генерални директорат за противпожарну и цивилну заштиту.

(2) Стране се узајамно обавештавају писаним путем о адресама и контакт подацима надлежних органа из става 1. овог члана и о контакт тачкама које морају бити доступне у сваком тренутку.

(3) Стране се узајамно обавештавају писаним путем дипломатским каналима о евентуалним променама надлежних органа, најкасније у року од 30 (тридесет) дана од дана настанка промена.

(4) Органи из става 1. овог члана овлашћени су да током спровођења овог споразума успоставе директне односе и у ту сврху ближе уређују стандардне оперативне процедуре о пружању помоћи.

Члан 4.

Облици сарадње

(1) У оквиру овог споразума и у складу са њиховим националним законодавством, Стране сарађују у складу са начелом равноправности и обостране користи на следећи начин:

- а) пружање помоћи на основу захтева за пружање помоћи у случају катастрофе или опасности од појаве катастрофе;
- б) размена информација, техничке документације, методолошке и друге литературе, видео и фото-материјала везано за спречавање, припремљеност и реаговање у случају катастрофа и информација о законским прописима;
- в) организовање и одржавање заједничких експертских састанака, радионица, конференција и вежби. Организовање размене и обуке експерата, укључујући размену предавача и инструктора из центара и установа које врше обуку на захтев једне од Страна и размена искустава и добрих пракси;
- г) заједничко планирање, израда и спровођење пројеката и истраживања у области превенције, припремљености и реаговања у случају катастрофа.

(2) Током спровођења овог споразума надлежни органи могу успоставити друге облике сарадње укључујући формирање радних група.

Члан 5.

Обавеза обавештавања о опасностима

(1) Стране се узајамно обавештавају о опасностима и могућим катастрофама које могу угрозити државу друге Стране. Свака Страна на својој територији прикупља потребне податке и информације о опасностима и могућим катастрофама које могу угрозити државу друге Стране и непосредно их доставља надлежном органу друге Стране из члана 3. Споразума.

(2) Информације из става 1. овог члана садрже опис опасности или догађаја, податке о месту, времену, обиму, последицама и предузетим мерама. Информације се могу саопштити усмено или писано. Информације саопштене усменим путем морају се потврдити писаним путем.

Члан 6.

Заједничке мере заштите

У циљу спречавања или смањивања заједничке опасности, Стране планирају и предузимају одговарајуће заједничке мере заштите.

Члан 7.

Тражење и пружање помоћи

(1) Помоћ се може пружити ангажовањем спасилачких екипа и појединачних експерата, као и пружањем хуманитарне помоћи за потребе погођеног становништва.

(2) У случају катастрофе, једна Страна може послати захтев за пружање помоћи другој Страни.

(3) Захтев за пружање помоћи се упућује усменим или писаним путем на енглеском језику. Усмени захтев мора се писано потврдити. Захтев за пружање помоћи садржи:

- а) податке о врсти, обиму, локацији, времену и тренутном стању катастрофе; податке о установама и лицима са којима ће се успоставити контакт и предлог начина пружања помоћи;
- б) информације о предузетим и планираним мерама за управљање катастрофом;
- в) податке о врсти и приоритетима тражене помоћи у смислу спасилачких екипа и појединачних експерата, заштитне, спасилачке и друге опреме и хуманитарне помоћи.

(4) Страна која пружа помоћ шаље одговор на захтев за пружање помоћи Страни која тражи помоћ. Одговор садржи информације о врсти и обиму помоћи коју Страна која пружа помоћ може да стави на располагање Страни која тражи помоћ.

(5) Страна која тражи помоћ обавештава Страну која пружа помоћ да ли и у којој мери је спремна да прихвати понуђену помоћ из става 4. овог члана.

(6) Страна која пружа помоћ може самоиницијативно обавестити Страну која тражи помоћ о својим спасилачким снагама и средствима које може ставити на располагање Страни која тражи помоћ и о могућностима и начинима пружања помоћи.

(7) Страна која тражи помоћ обавештава Страну која пружа помоћ да ли прихвата понуђену помоћ из става 6. овог члана.

(8) Пружање помоћи одвија се у складу са националним законодавством држава Страна.

Члан 8.

Процедуре прелажења државне границе спасилачких екипа и појединачних експерата

(1) Страна која тражи помоћ предузима све потребне мере како би спасилачким екипама и појединачним експертима олакшала прелажење границе.

(2) Спасилачке екипе и појединачни експерти прелазе државну границу по приоритету и по поједностављеној процедури или на званичним граничним прелазима или на местима ван званичних граничних прелаза о којима су се усагласили надлежни органи, а на основу сагласности надлежних граничних органа.

(3) Вођа спасилачке екипе ставља на увид граничним органима Стране која тражи помоћ следећа документа на енглеском језику, оверена од стране надлежног органа Стране која пружа помоћ:

- а) документ попуњен на стандардном обрасцу који су одобрили надлежни органи Страна, који наводи овлашћења спасилачке екипе и појединачних експерата и сврху њиховог доласка на територију државе Стране која тражи помоћ;
- б) списак чланова спасилачке екипе и појединачних експерата, списак опреме и возила и пасоше за спасилачке псе;
- в) списак хуманитарне помоћи.

(4) Возачи стављају на увид возачке дозволе за дотична моторна возила и њихове саобраћајне дозволе.

(5) Чланови спасилачке екипе могу носити униформу на територији државе Стране која тражи помоћ. Спасилачкој екипи се дозвољава да користи

своје карактеристичне ознаке на својим возилима на територији државе Стране која тражи помоћ.

(6) Ношење оружја, муниције и експлозивних средстава на територији државе друге Стране није дозвољено.

(7) Процедура преласка границе, у складу са условима из овог члана, примењује се и у случају када је једна од Страна транзитна држава. Надлежни органи се благовремено узајамно обавештавају о потреби реализације транзита и координирају транзитне процедуре.

(8) Чланови спасилачких екипа и појединачни експерти који учествују у пружању помоћи могу, за време пружања помоћи на територији државе Стране која тражи помоћ, боравити тамо без боравишне дозволе.

Члан 9.

Привремена евакуација становништва

(1) Становништво које је угрожено или погођено катастрофом може бити привремено евакуисано на територију државе Стране која пружа помоћ на захтев надлежног органа Стране која тражи помоћ.

(2) Евакуација становништва из става 1. овог члана врши се или на званичном граничном прелазу или на местима ван званичних граничних прелаза о којима су се усагласили надлежни органи, а на основу сагласности надлежних граничних органа. Идентитет лица која подлежу евакуацији утврђује се на основу личне исправе или на основу списка имена који је саставио надлежни орган Стране која тражи помоћ, а који одобравају надлежни гранични органи обеју Страна.

(3) Чим престане потреба за боравком евакуисаног становништва на територији државе Стране која пружа помоћ, становништво се враћа на територију државе Стране која тражи помоћ по процедури из става 2. овог члана. Стране омогућавају повратак свих лица која су као евакуисана лица дошла на територију било које Стране, у складу са важећим прописима.

(4) Лица која су у случају катастрофе као евакуисана лица дошла на територију једне Стране са територије друге Стране прихватају се све до прве прилике за њихов повратак и обезбеђују им се све потребне услуге и помоћ.

(5) Одредбе ст. 1–4. овог члана примењују се и у случају да катастрофа погоди погранична подручја држава обе Стране и односе се на држављане држава обе Стране, као и држављане трећих земаља.

Члан 10.

Процедуре уношења, изношења и транспорта добара преко границе у току пружања помоћи

(1) Стране ће поједноставити процедуре уношења, изношења и транспорта опреме и хуманитарне помоћи преко државне границе. Приликом преласка државне границе вођа спасилачке екипе мора предати надлежним граничним органима Стране која тражи помоћ пописне листе опреме и хуманитарне помоћи. Пописне листе се састављају на званичном језику државе Стране која пружа помоћ и енглеском језику.

(2) Поред личних ствари, спасилачке екипе и појединачни експерти који учествују у пружању помоћи могу пренети преко државне границе једино заштитну, спасилачку и другу опрему, спасилачке псе и средства која су потребна за њихово снабдевање и поступање и хуманитарну помоћ.

(3) Ограничења или забране које се односе на прекогранично кретање робе не односе се на заштитну, спасилачку и другу опрему и хуманитарну помоћ на основу овог споразума, не доводећи у питање важеће прописе ЕУ односно међународне прописе. Заштитна, спасилачка и друга опрема која се не потроши у току пружања помоћи враћа се назад на територију државе Стране која пружа помоћ, осим ако је уништена. Ако се заштитна, спасилачка и друга опрема оставља као хуманитарна помоћ, њена врста и количина пријављују се надлежном органу Стране која тражи помоћ који, након прихватања помоћи, о томе обавештава надлежне царинске органе у складу са националним законодавством Стране која тражи помоћ.

(4) Одредбе става 3. овог члана примењују се на транспорт лекова који садрже опојне и психотропне супстанце у државу Стране која тражи помоћ и на повратни транспорт непотрошених количина у државу Стране која пружа помоћ. Такав транспорт се не третира као увоз и извоз са аспекта међународних споразума о лековима који садрже опојне и психотропне супстанце. Поменути лекови могу се уносити само у количинама које су потребне за пружање медицинске помоћи, а може их давати само квалификовано медицинско особље у складу са законодавством Стране која тражи помоћ. У том случају, вођа спасилачке екипе ставља на увид надлежним граничним органима декларацију о лековима који садрже опојне и психотропне супстанце уз навођење њихових назива и количина. Јасно уочљива налепница са ознаком „садржи опојне супстанце“ ставља се на паковања који садрже горе поменуте лекове. Вођа спасилачке екипе саставља протокол о неискоришћеним количинама, који оверава надлежни орган Стране која тражи помоћ и ставља га на увид службеницима царинске контроле по завршетку мисије, у складу са важећим законодавством Стране која тражи помоћ.

Члан 11.

Употреба ваздухоплова и пловила

(1) Ваздухоплови и пловила се могу користити за превоз спасилачких екипа и појединачних експерата и за друге облике помоћи у складу са овим споразумом.

(2) У случају коришћења ваздухоплова или пловила за пружање помоћи, информација послата у складу са процедуром из члана 7. овог споразума садржи и следеће податке: врста и тип ваздухоплова, подаци, врста, назив, ознака или регистрациони број пловила, држава регистрације, ознака државне припадности, регистрације ваздухоплова, број и списак са именима путника и посаде ваздухоплова или пловила, врста терета, време и рута лета или пловидбе, место полетања и слетања или испловљавања и пристајања, други релевантни подаци о лету или пловидби.

(3) Стране предузимају неопходне мере да обезбеде да ваздухоплови или пловила из става 1. овог члана имају дозволу за транзит у ваздушном простору или водним путевима територије државе Стране која тражи помоћ крећући се додељеним ваздушним или пловним коридорима, за слетање или пристајање и полетање или испловљавање на локацијама које је назначио надлежни орган Стране која тражи помоћ, чак и без коришћења међународних аеродрома или лука. Ако ваздухоплови или пловила слећу или пристају односно полећу или испловљавају на локацијама које нису међународни аеродроми или луке, надлежни органи без одлагања обавештавају најближе надлежне граничне органе, као и орган за ваздушни или водни саобраћај који је надлежан за давање дозвола за летове или пловидбу државним ваздушним простором или водним путевима, уз достављање података предвиђених ставом 2. овог члана.

(4) Војни и полицијски ваздухоплови и пловила могу се користити у сврху спровођења одредби овог споразума само уз изричиту писану сагласност Стране која тражи помоћ. Приликом уласка и коришћења на територији државе друге Стране, није дозвољено да војни и полицијски ваздухоплови и пловила буду опремљени наоружањем, убојним средствима, као ни средствима ни опремом за дејства у електромагнетном спектру.

(5) За гашење пожара на отвореном у граничном подручју, а ради спречавања његовог даљег ширења, Стране омогућавају противпожарним ваздухопловима улазак на територију државе друге Стране у дубину до 10 км. Ако је потребно, надлежне институције Стране која тражи помоћ могу дати сагласност за неограничено кретање противпожарних ваздухоплова.

(6) Осим ако се Стране не договоре другачије, летови ваздухоплова или пловидба пловила у сврху овог споразума спроводи се у складу са прописима Међународне организације цивилног ваздухопловства (ИКАО), односно правним актима који се односе на међународно речно право, као и у складу са националним законодавством Страна.

(7) Члан 8. овог споразума примењује се на посаду ваздухоплова или пловила као и на чланове спасилачке екипе који се њима превозе. Члан 10. овог споразума примењује се на опрему и хуманитарну помоћ која се њима превози.

(8) Контролу прелажења границе и царинску контролу ваздухоплова или пловила врше надлежни гранични органи Стране која тражи помоћ на месту слетања или пристајања.

Члан 12.

Надлежност за управљање операцијама пружања помоћи

(1) За управљање операцијама пружања помоћи у свим случајевима надлежни су органи Стране која тражи помоћ.

(2) Надлежни орган Стране која тражи помоћ обавештава вође спасилачких екипа и појединачне експерте о развоју ситуације на подручју погођеном катастрофом и у местима одређеним за пружање помоћи и обезбеђује, према потреби, преводиоце и средства везе са оперативним штабом.

(3) Спасилачке екипе и појединачни експерти, као и њихова опрема, морају бити спремни за самостално и независно функционисање у року од 5 дана од тренутка доласка на подручје погођено катастрофом.

(4) Конкретни задаци које обављају спасилачке екипе и појединачни експерти поверавају се искључиво вођама спасилачких екипа који упознају чланове спасилачких екипа и појединачне експерте са појединошћима извођења задатака.

(5) Надлежни орган Стране која тражи помоћ обезбеђује одговарајућу заштиту и подршку спасилачким екипама и појединачним експертима током пружања помоћи.

Члан 13.

Финансирање помоћи

(1) Страна која пружа помоћ нема право да захтева накнаду трошкова насталих приликом пружања помоћи. Ово се односи и на трошкове настале услед употребе, оштећења или губитка опреме, осим ако оштећење или губитак

опреме није наступио искључивим пропустом службених лица или грађана Стране која тражи помоћ.

(2) Страна која тражи помоћ сноси трошкове спасилачких операција које, на њен захтев, спроводе физичка или правна лица, што је омогућено кроз посредовање Стране која пружа помоћ.

(3) Страна која тражи помоћ пружа бесплатну медицинску помоћ спасилачким екипама и појединачним експертима, као и логистичку подршку током пружања помоћи.

(4) Ако Страна која тражи помоћ повуче захтев за пружање помоћи, Страна која пружа помоћ има право на накнаду трошкова које је до тог тренутка имала.

(5) Моторна возила која се користе у пружању помоћи ослобођена су плаћања путних и других накнада.

(6) Ако спасилачке екипе и појединачни експерти потроше све залихе, трошкове њихове набавке, смештаја и пратећег материјала сноси Страна која тражи помоћ до краја пружања помоћи.

(7) Трошкове превоза спасилачких екипа и појединачних експерата и опреме и хуманитарне помоћи сноси Страна која пружа помоћ.

Члан 14.

Штете и накнада штете

(1) Стране неће подносити захтеве за накнаду материјалне штете настале на заштитној, спасилачкој и другој опреми, ако је штету проузроковала спасилачка екипа или појединачни експерт, осим ако је штета проузрокована намерно или грубом непажњом.

(2) Стране неће подносити захтеве за накнаду материјалне или нематеријалне штете у случају телесне повреде, трајних последица по здравље, или у случају смрти члана спасилачке екипе или појединачног експерта, осим ако је штета проузрокована намерно или грубом непажњом.

(3) Ако спасилачка екипа или појединачни експерт проузрокује штету трећем лицу, Страна која тражи помоћ преузима одговорност као да је штету проузроковала њена спасилачка екипа или појединачни експерт, осим ако је штета проузрокована намерно или грубом непажњом.

(4) Стране међусобно сарађују, у складу са својим важећим законодавством, како би олакшале решавање захтева за одштету и накнаду штете.

(5) Одредбе овог члана примењују се и ако је било која од држава Страна транзитна држава.

Члан 15.

Комуникација

Надлежни органи обезбеђују све потребне мере за успостављање поуздане комуникације за потребе спасилачких екипа и појединачних експерата током пружања помоћи.

Члан 16.

Коришћење информација

Информације прикупљене као резултат завршеног пружања помоћи могу бити доступне трећој страни само уз обострану писану сагласност Страна.

Члан 17.

Престанак пружања помоћи

Пружање помоћи престаје када дође до испуњења циља због којег је помоћ тражена или у случају да Страна која тражи помоћ повуче захтев за пружање помоћи. Спасилачке екипе и појединачни експерти прекидају своје активности одмах по престанку пружања помоћи.

Члан 18.

Размена знања и искуства

(1) Стране се узајамно обавештавају о научним и техничким достигнућима и искуствима ради предвиђања и ефикасне заштите и спасавања, уклањања опасности од катастрофа и последица катастрофа. Размена података и других докумената обухвата информације о катастрофама, информације потребне за израду процене угрожености и процене ризика, које су од заједничког интереса за Стране.

(2) Сарадња у области размене знања и искуства одвија се у складу са националним законодавством Страна. Стране размењују податке везано за национално законодавство.

Члан 19.

Стручно оспособљавање и усавршавање

Стране подстичу сарадњу са циљем да унапреде усавршавање и оспособљавање спасилачких екипа и појединачних експерата на следеће начине:

1. успостављањем непосредних веза и сарадње између образовних установа и подстицањем размене инструктора, предавача и других експерата;
2. сарадњом у области стручног оспособљавања и усавршавања;
3. подстицањем размене образовних материјала, средстава и искустава стечених у заштити и спасавању, који су од значаја за стручно оспособљавање и усавршавање;
4. организовањем заједничких вежби у области заштите и спасавања.

Члан 20.

Решавање спорова

(1) Стране настоје да спорове у вези са тумачењем или применом овог споразума реше преговорима.

(2) У случају да се преговорима не постигне договор, спор се решава дипломатским путем.

Члан 21.

Однос са другим међународним уговорима

Овај споразум не утиче на права и обавезе Страна које проистичу из других међународних уговора и споразума чије су потписнице.

Члан 22.**Ступање на снагу**

(1) Овај споразум ступа на снагу првог дана наредног месеца од дана пријема последње дипломатске ноте којом се потврђује да су Стране испуниле услове предвиђене националним законодавством за ступање на снагу Споразума.

(2) Овај споразум се закључује на неодређено време. Стране могу отказати овај споразум дипломатским путем у писаном облику. Отказни рок је шест месеци од дана пријема писаног обавештења о отказивању Споразума дипломатским путем, односно пријема ноте о престанку важења Споразума.

(3) Овај споразум се може мењати или допуњавати уз обострану писану сагласност Страна, кроз додатне протоколе који су саставни део овог споразума и који ступају на снагу у складу са поступком предвиђеним за ступање на снагу Споразума.

Потписано у Београду, дана 25. јула 2019. године, у два оригинална примерка, на српском, бугарском и енглеском језику, при чему су сви текстови подједнако веродостојни. У случају разлика у тумачењу, меродаван је текст на енглеском језику.

**За Владу
Републике Србије**

**За Владу
Републике Бугарске**

**др Небојша Стефановић, с.р.
потпредседник Владе и
министар унутрашњих послова**

**Младен Маринов, с.р.
министар унутрашњих послова**

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.